

Egzamin ósmoklasisty

Zadania i ćwiczenia ułatwiające przygotowanie się do egzaminu z języka polskiego po ósmej klasie

Praca z tekstem nieliterackim: Grażyna Arata "Serafina" ("Kino" nr 10, październik 2009)

Była sobie raz Yolande Moreau, aktorka o mało eleganckiej, prawie męskiej posturze, twarzy o rysach wiecznie zdziwionej dziewczynki, chodzie ciężkim i niezgrabnym, która zadebiutowała w teatrze rolami komicznymi i wydawałoby się, że z powodu ewidentnego braku seksapilu nigdy poza to emploi* nie wyjdzie. I była sobie kiedyś, na początku XX wieku, pewna prosta, harująca ciężko sprzątaczką, której anioły nakazały malować obrazki. Potomność nadała jej imię „Séraphine z Senlis”, miejscowości koło Chantilly, 50 km od Paryża.

I był też reżyser i scenarzysta, Martin Provost, który wpadł na pomysł wskrzeszenia zapomnianej już dawno Serafiny przy pomocy ciała i duszy Yolandy. A potem dyskretnie, cicho, jakby na palcach – bez efektownych najazdów kamerą i z kadrem szerokim, szanującym intymność oglądanych postaci, poszedł śladem swych fascynujących bohaterów, pociągając za sobą widzów.

Obserwujemy Serafinę przy wykonywaniu codziennej pracy, sprzątaniu, pastowaniu podłóg, słuchamy jej rozmów z wiecznie niezadowolonymi paniusiami, patrzymy na nią, kiedy spokojnie, nigdy się nie spiesząc, przemierza wiejskie pejzaże, patrzy zdziwionymi i zafascynowanymi oczami na chmury, ptaki, korony drzew, kiedy śpiewa albo obejmuje pnie i rozmawia ze wszystkim, co ma w sobie iskrę Bożego życia. Nie ma w jej gestach nic śmiesznego, cała postać wydaje się harmonijna, naturalna. To cywilizowany świat wokół Serafiny jest sztuczny, upozowany, przebrany w maniery i sztywne gorsety. [...]

Film dwugodzinny, wypełniony przede wszystkim codziennym życiem Serafiny, monotonią przeistoczoną w magiczną siłę rytuału. Efekt osiągnięty, zaskakująco, brakiem operatorskiego efekciarstwa. Zmuszeni do skupienia uwagi na Yolandzie -Serafinie, opowiadamy sobie to, czego żadna technika opowiedzieć nie jest w stanie. Koncentracji sprzyja oszczędność dialogów, zredukowanych do niezbędnego minimum. Yolanda wciela się w postać Serafiny z tak wielką, wydawałoby się, naturalnością, że trudno wyobrazić sobie ogrom włożonej w tę kreację pracy – i to jest właśnie szczyt aktorskich umiejętności. [...]

Film Martina Provosta okazał się największą niespodzianką tegorocznych Cesarów: przypadły mu nagrody dla najlepszej aktorki i dla najlepszego filmu, za scenariusz, muzykę, zdjęcia, dekoracje, kostiumy. Wcześniej nikt nie przypuszczał, że wszystkie te nagrody przypadną właśnie „Serafinie”! W marcu wprowadzono film z powrotem na ekrany: doczekał się 700-tysięcznej widowni. To jednak prawda, że nagrody filmowe mogą czemuś służyć.

*Emploi [wym. aplua] – to rola, w której aktor się wyspecjalizował, jego wizerunek sceniczny, np. amant, czarny charakter, kokietka.

Zadanie 1

Z podanych pytań wybierz te, na które odpowiedzi zawarto we wskazanych akapitach tekstu. Wpisz do tabeli odpowiednie oznaczenia literowe, Każdemu akapitowi przyporządkuj jedno pytanie.

- A. Dlaczego reżyser powierzył rolę Serafiny aktorce Yolande Moreau?
- B. W jakich kategoriach film zdobył nagrody?
- C. Czym zajmuje się Serafina?

Akapit	Pytanie
5.	
1.	
3.	

Zadanie 2

Oceń prawdziwość poniższych stwierdzeń. Wybierz P, jeśli stwierdzenie jest prawdziwe, albo F - jeśli jest fałszywe.

- A. Reżyser filmu był zafascynowany postacią Serafiny. P/F
- B. Uwagę widza przyciąga kreacja aktorska Yolandy. P/F

Zadanie 3

Na podstawie stwierdzeń wymień trzy elementy, które powinna zawierać recenzja filmu. Nie cytuj.

1. Reżyserem filmu "Serafina" jest Martin Provost.
2. W filmie nie ma rozbudowanych dialogów, a atmosferę podkreśla ciekawa muzyka.
3. Choć film trwa ponad dwie godziny jest wart obejrzenia.

Recenzja filmu powinna zawierać następujące elementy:

1.
2.
3.

Zadanie 4

Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

Stosunek recenzenta do omawianego filmu jest

- A. krytyczny.
- B. złośliwy.
- C. obiektywny.

Zadanie 5

Jaką postawę autor recenzji powinien zająć wobec omawianego dzieła? Wskaż poprawny punkt.

- A. Autor recenzji powinien wskazać zalety omawianego dzieła i unikać pisania o jego usterkach.
- B. Autor recenzji powinien wskazać zalety omawianego dzieła i nie unikać pisania o jego usterkach.

Zadanie 6

Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

Wypowiedzenie 'Wcześniej nikt nie przypuszczał, że wszystkie te nagrody przypadną właśnie "Serafinie" wyraża

- A. rozczarowanie.
- B. zaskoczenie.
- C. pogardę.

Zadanie 7

Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

Aby zachować sens wypowiedzenia 'Reżyser dyskretnie poszedł śladem swych bohaterek' przysłówkę 'dyskretnie' można zastąpić wyrazem

- A. subtelnie.
- B. konspiracyjnie.
- C. tajemniczo.

Zadanie 8

Oceń prawdziwość poniższych stwierdzeń. Wybierz P, jeśli stwierdzenie jest prawdziwe, albo F - jeśli jest fałszywe.

- A.W wypowiedzeniu "Obserwujemy Serafinę przy wykonywaniu codziennej pracy" występuje podmiot domyślny.
- B.W wypowiedzeniu 'Cała postać wydaje się harmonijna' wyraz 'harmonijna' pełni funkcję przydawki.

Zadanie 9

Przeczytaj fragment recenzji ze spektaklu "Balladyna" Juliusza Słowackiego w Teatrze Narodowym w Warszawie.

Bożena Dykiel jako Goplana nosiła kostium stylizowany na ubiór Jane Fondy z filmu "Barbarella" i jeździła po scenie na motorze marki Honda.

(Ronald Dudley. "Balladyna" Słowackiego, reż. Adam Hanuszkiewicz, <https://artsandculture.google.com> [dostęp 11. 10. 2018 r.]

Czy postać Goplany została przedstawiona w spektaklu wiernie wobec utworu Juliusza Słowackiego? Uzasadnij swoją wypowiedź.

ODPOWIEDZI DO ZADAŃ

Zadanie 1

Akapit	Pytanie
5.	B
1.	A
3.	C

Zadanie 2

A. P

B. P

Zadanie 3

Recenzja filmu powinna zawierać następujące elementy:

1. tytuł filmu, imię i nazwisko reżysera.
2. elementy składające się na strukturę filmu.
3. zachętę do obejrzenia filmu.

Zadanie 4

C

Zadanie 5

B

Zadanie 6

B

Zadanie 7

A

Zadanie 8

A. P

B. P

Zadanie 9

Postać Goplany nie została przedstawiona wiernie wobec utworu Juliusza Słowackiego, ponieważ bohaterka nosi współczesny strój i przemieszcza się środkiem lokomocji, który w tamtych czasach był nieznany.